

Prikaz VIII: *O vstajenju mrtvih*¹

1. V zvezi z vprašanjem, *kako so lahko mrtvi obujeni, s kakšnim telesom pridejo* (1 Kor 15, 35), so se vedno pojavljale polemike. Telo po smrti razpade, pa tudi kosti se po določenem času razkrojijo in se jih ne da prepoznati. In ko vstopite v grobnico, v kateri je pokopanih sto ljudi, tam ne najdete ničesar. Takole pravijo tisti, ki o tem globokoumno razmišljajo: "Seveda vemo, da bodo mrtvi obujeni, imeli pa bodo poveljučano telo. Če to ni tako, potem od teh stotih mrtvih, ki so bili pokopani v eni grobnici, po dolgem času ne bo ostalo ničesar več – razen če bodo mrtvi obujeni in bodo imeli poveljučano telo. Od kod pa pride njihovo telo, če je grob prazen?"

2. Kdorkoli tako razmišlja, je neuk. Ko so te mrtve položili v grob, si lahko videl njihova telesa; ko pa so v grobu ležali dolgo časa, od njih ni ostalo nič. In ko bo prišel čas vstajenja, bo ta nič postal nekaj in prejšnja (umrljiva) narava se bo spremenila. O, ti nespametnež, ki tako razmišljaš, prisluhni temu, kar je zapisal apostol, ko je hotel poučiti nevedneža, kot si ti. Dejal je namreč: *Neumnjež! Kar ti seješ, ne oživi, če ne umre. In to, kar vseješ, ni telo, ki bo nastalo, ampak golo zrno, bodisi pšenice ali česa drugega. Bog pa mu da telo, kakor je določil, in sicer vsakemu semenu lastno telo* (1 Kor 15,36-38).

3. Zato, neumnjež, vedi, da ima vsako seme njemu lastno telo. Če boš sejal žito, ne boš žel ovs, in če boš posadil trto, ne boš pridelal fig – vse namreč raste v skladu s svojo naravo. Tako bo tudi tisto telo, ki so ga nekoč položili v zemljo, spet obujeno. In v zvezi s tem, da telo razpade, pa bi te morala nagovoriti prilika o semenu: Seme, ki namreč pade v zemljo, umrje in obrodi obilo sadu. Kajti če seme ne

pade v preorano zemljo, ne obrodi sadu, tudi če to zemljo namoči dež. Tudi iz groba, v katerem mrtvi niso pokopani, nihče ne bo vstal, pa čeprav bi močno zadonela trobenta. In če, kot pravijo, se bodo duše pravičnih dvignile v nebesa in si nadele poveljučano telo, potem bodo te duše v nebesih. In tisti, ki obuja mrtve, prebiva v nebesih. Ko bo torej prišel Odrešenik, koga bo obudil iz zemlje? Zakaj nam je torej zapisal: *Resnično, resnično, povem vam: Pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Božjega Sina, in kateri ga bodo slišali, bodo živeli* (Jn 5,25, 28, 29)? Kajti poveljučano telo se ne bo vrnilo v grob in potem ponovno vstalo iz njega.

4. Takole namreč pravijo tisti, ki trmasto in nesmiselno vztrajajo: Zakaj je apostol zapisal: *Toda drugo je veličastvo nebesnih teles, drugo zemeljskih* (1 Kor 15,40)? Tisti, ki to sliši, naj prisluhne še nečemu, kar je zapisal apostol: *Če obstaja duševno telo, obstaja tudi duhovno* (1 Kor 15,44). Rekel je še: *Vsi ne bomo zaspali, vsi pa bomo spremenjeni* (1 Kor 15,51). Dejal je tudi: *Kajti to, kar je propadljivo, si mora obleči nepropadljivost, in kar je umrljivo, obleči neumrljivost* (1 Kor 15,53). Poudaril je še: *Vsi se bomo namreč morali pojaviti pred Kristusovim sodnim stolom, da bo vsak prejel plačilo za to, kar je v zemeljskem življenju delal, dobro ali slabo* (2 Kor 5,10). Zapisal je tudi: *Sicer pa, kaj bodo dosegli tisti, ki se dajo krstiti za mrtve? Če mrtvi sploh ne morejo biti obujeni, čemu se še dajo krstiti zanje?* (1 Kor 15,29). Napisal je še: *Če ni vstajenja mrtvih, potem tudi Kristus ni bil obujen? Če pa Kristus ni bil obujen, je tudi naše oznanilo prazno* (1 Kor 15,32-33). Če torej mrtvi ne morejo biti obujeni, ni večne sodbe. Če pa sodbe ni, po-

tem jejmo in pijmo, saj bomo jutri umrli. *Ni kar se ne dajte zapeljati. Slaba družba pokvari dobre nravi* (1 Kor 15,32-33). Apostolove besede *Toda drugo je veličastvo nebesnih teles, drugo zemeljskih* razumite dobesedno: ko bo telo pravičnega vstalo in se spremenilo, se bo imenovalo poveljučano telo. Tisto telo, ki se ne spremeni, pa se torej imenuje zemeljsko telo v skladu s svojo zemeljsko naravo.

5. Preljubi, sedaj prisluhnite tem besedam apostola: *Duhovni človek pa presoja vse, medtem ko njega ne presoja nihče* (1 Kor 2,15). Zapisal je tudi: *Kajti tisti, ki so po mesu, mislijo na to, kar je meseno; tisti pa, ki so po Duhu, mislijo na to, kar je duhovno* (Rim 8,5). Dodal je tudi: *Ko smo bili namreč v mesu, so strasti grehov prek postave delovale po naših udih, da smo obrodili sadove za smrt* (Rim 7,5). Apostol je vse to zapisal, ko je bil v telesu, a je kljub temu opravljal dela duha. Tako bodo tudi ob vstajenju mrtvih pravični spremenjeni, umrljivo pa si bo nadelo neumrljivo in se bo imenovalo poveljučano telo. Tisto telo, ki se ne bo spremenilo, pa se bo imenovalo zemeljsko telo.

6. O vstajenju mrtvih vas bom poučil, kolikor je to v moji moči. Kajti v začetku je Bog ustvaril Adama; oblikoval ga je iz prsti in ga oživil. Kajti Adama najprej ni bilo, potem pa ga je Bog ustvaril iz nič in potem mu ni bilo težko vdihniti duha. Kajti pogledajte: Adam je kot seme posejan v zemljo. Če bi namreč Bog naredil kaj takega, kar se nam zdi preprosto, se nam njegova dela ne bi zdela mogočna. Kajti pogledajte: med ljudmi so umetniki, ki oblikujejo čudovite stvari, in tisti, ki niso umetniki, stojijo in se čudijo nad njimi; in njihovo ustvarjanje se jim ne zdi preprosto. Kako naj bi se torej ne čudili nad Božjimi deli! Bogu ni bilo težko obuditi mrtvih. Preden je bilo seme posejano v zemljo, je v zemlji zraslo tisto, kar ni bilo posejano vanjo. Še preden je zemlja spočela, je rodila v svoji deviškosti. Kako naj bi bilo torej

zemlji težko, da bi povzročila ponovno brstenje nečesa, kar je bilo vsejano vanjo in kar naj bi po spočetju rodila? In pogledajte! Porodne bolečine se ji bližajo, kot je rekel Izaija: *Kdo je videl kaj takega? Kdo je slišal kaj takega? Mar pride dežela na svet v enem dnevu? Se cel narod rodi hkrati?* (Iz 66, 8). Kajti Adam je nastal, ne da bi bil "vsejan"; rodil se je, ne da bi bil spočet. Sedaj pa pogledajte! Njegovi potomci so "vsejani" in čakajo na dež, da se bodo rodili. In pogledajte – v zemlji bivajo mnogi in čas, ko bodo rojeni, se približuje.

7. Vsi naši očetje so se, v upanju na vstajenje in obujenje mrtvih, veselili, kot je rekel apostol: *Ko bi imeli v mislih tisto domovino, iz katere so prišli, bi imeli priložnost, da se vrnejo. Tako pa so hrepeneli po boljši, po nebeški* (Heb 11,15-16). Veselili so se, da bodo odrešeni in bodo hitro odšli tja. Naš oče Jakob je, ko je umiral, s prisego zavezal sina Jožefa in mu dejal: *Pokopljite me pri mojih očetih /.../. Tam so pokopali Abrahama in njegovo ženo Saro, tam so pokopali Izaka in njegovo ženo Rebeko* (1 Mz 49,29-31). Zakaj, preljubi, Jakob ni hotel biti pokopan v Egiptu, ampak pri svojih očetih? Vnaprej je namreč pokazal, da se veseli obujenja mrtvih; da bo ob vstajenju in poslednji trombi pridružen svojim očetom in se mu ne bo treba biti v družbi hudobnih, ki se bodo vrnili v podzemlje in bodo kaznovani.

8. Tudi Jožef je svoje brate zavezal s prisego in jim dejal: *Gotovo vas bo Bog obiskal; takrat odnesite moje kosti od tod!* (1 Mz 50,25). In njegovi bratje so ravnali po Jožefovih besedah in so obljubo držali sto petindvajset let. Takrat ko je izvoljeno ljudstvo odšlo iz egiptovske dežele, je Mojzes s seboj vzel Jožefove kosti (2 Mz 8,19). Te kosti pravičnega so bile bolj dragocene in bolj spoštovane kot zlato in srebro, ki so ga Izraelci odnesli iz Egipta in ki jih je pokvarilo. Jožefove kosti so potem štirideset let potovale po puščavi. Ko je Mojzes zaspal, jih je dal v dediščino

Jozuetu, Nunovemu sinu. Kostí Jozuetovega očeta Jožefa so bile bolj dragocene, kot pa je bila izprijena dežela, ki si jo je podredil. Zakaj pa je Mojzes Jožefove kosti dal Jozuetu? Seveda je to storil zato, ker je bil iz rodu Efrajima, ki je bil Jožefov sin. V obljubljeni deželi je potem pokopal Jožefove kosti, ki so postale zaklad, dragocenost te dežele. Tudi takrat, ko je umiral Jakob, je blagoslovil svoje sinove in jim pokazal, kaj se jim bo zgodilo v prihodnjih dneh, ter je Rubenu dejal: *Ruben, moj prvorojenec si, moja moč in pršina moške moči, preponosen in premočan. Nestalen kakor voda, ne boš prvi, ker si legel na posteljo svojega očeta; takrat si oskrunil moje ležišče* (1 Mz 49,3-4). Od trenutka, ko je umrl Jakob, pa do takrat, ko je k večnemu počitku legel Mojzes, je minilo dvesto triintrideset let. Potem je Mojzes (v moči svoje duhovniške službe) hotel Rubenu dati odvezo, ker je le-ta nečistoval z Bilho, očetovo (Jakobovo, op. prev.) drugo ženo. To pa zato, da takrat ko bi njegovi bratje vstali, ne bi bil ločen od njih. Zato je na začetku svojega blagoslova dejal: *živi naj Ruben in naj ne umre, njegovih mož pa naj bo majhno število!* (5 Mz 33,6).

9. Ko je torej prišel čas, da se Mojzes pridruži svojim očetom, je bil potrť ter je svojega Gospoda prosil in rotil, da bi smel iti v obljubljeno deželo. Zakaj je bil, predragi, pravični Mojzes potrť, ker ni stopil v obljubljeno deželo? Seveda zato, ker je hotel iti tja in biti pokopan s svojimi očeti. Ni namreč hotel biti pokopan v deželi svojih nasprotnikov – v moabski deželi. Moabci so namreč najeli Balaama, Beorjevega sina, da bi preklel Izrael. Mojzes zato ni hotel biti pokopan v tisti deželi, da ne bi Moabci prišli in se maščevali nad njim tako, da bi njegove pravične kosti izkopali in si jih prisvojili. Gospod se je usmilil Mojzesa. Peljal ga je namreč na goro Nebo in mu pokazal vso deželo. Ko si je Mojzes ogledoval deželo ter je pogledoval na goro Jebusejcev, kjer naj bi stal tabernakelj, je bil

žalosten in je jokal, ko je videl grobnico v Hebronu, kjer so bili pokopani njegovi očetje Abraham, Izak in Jakob. Jokal je, ker je vedel, da ne bo pokopan z njimi in ker njegove kosti ne bodo prekrile njihovih kosti in tako ob vstajenju ne bo obujen skupaj z njimi. Ko pa si je ogledal vso deželo, ga je njegov Gospod spodbujal in mu rekel: "Jaz sam te bom pokopal in te skril, da nikoli nihče ne bo izvedel za tvoj grob." *In tam v moabski deželi je Mojzes, služabnik Gospodov, po Gospodovem ukazu umrl. Pokopal ga je v dolini v Moabski deželi nasproti Bet Peorju, za njegov grob pa do današnjega dne ni izvedel nihče* (2 Mz 34,5-6). S tem ko izraelsko ljudstvo ni izvedelo za Mojzesov grob, je Gospod Mojzesu naredil dvojno korist. Veselil se je, da njegovi nasprotniki ne bodo izvedeli zanj in izkopali njegovih kosti. Obenem se je veselil, da tudi otroci njegovega ljudstva ne bodo vedeli, kje je pokopan, in častili njegovega groba, ker so ga malikovali kot Boga. Predragi, vedeti morate, da ko je Mojzes zapustil Izraelce in šel na goro, so oni tedaj rekli: *Kajti ta Mojzes, mož, ki nas je izpeljal iz egiptovske dežele - ne vemo, kaj se mu je zgodilo* (2 Mz 32,1). Zato so si naredili ulito tele in so ga častili ter se niso spominjali Boga, ki jih je po Mojzesu izpeljal iz Egipta z *močno roko in z iztegnjenim laktom!* Zaradi tega je Bog spoštoval Mojzesovo željo in kraj njegovega groba je ostal neznan. Če bi otroci njegovega ljudstva izvedeli, kje je Mojzes pokopan, bi lahko skrenili s prave poti in si naredili malika, ga častili in mu darovali žgalne daritve ter bi tako s svojimi grehi vznemirili kosti tega pravičnega moža.

10. Mojzes je spet jasno napovedal vstajenje mrtvih, saj je rekel, kot bi to prišlo iz Božjih ust: *Jaz usmrčujem in oživljam* (5 Mz 32,39). Tudi Ana je to izrazila v svoji molitvi: *Gospod jemlje in daje življenje, vodi v podzemlje in vzdiguje iz njega* (1 Sam 2,6). To je dejal tudi prerok Izaija: *Tvoji mrtvi bodo*

oživeli, moja trupla bodo vstala. Zbudite se in vriskajte, ki počivate v prahu! (Iz 26,19). Tudi David je to napovedal z besedami: *Boš mar delal čudeže za mrtve, bodo mar vstale sence, da bi te slavile? Mar pripovedujejo o tvoji dobroti v grobu /.../?* (Ps 88,10-12) Kako bodo torej lahko v grobu pripovedovali o Božji dobroti? Seveda se bo to zgodilo, kajti zaslišali bodo glas poslednje trombe in korneta ter potresa, ki se bo pojavil, in videli bodo odprte grobove. Potem bodo izvoljeni zmagovalno vstali in drug drugemu v grobovih pripovedovali: "Velika je milost, ki nam je dana. Kajti naše upanje je splahnelo, a za nas je prišlo novo upanje. Bili smo v temi in smo prišli v svetlobo. Bili smo zapisani trohnobi, a smo se dvignili v slavi. Pokopani smo bili v skladu s svojo naravo, a smo duhovno vstali. Bili smo šibki, a vstali smo v moči." To je torej tista milost, o kateri bodo pripovedovali v grobovih.

11. Preljubi, Bog ni samo z besedami, ampak tudi z dejanji povedal: "Jaz obujam mrtve". Da o tem ne bi dvomili, so nam dana mnoga pričevanja. Bog je to jasno pokazal vnaprej: Elija je namreč v Njegovi moči naredil čudež, da bi dokazal, da bodo mrtvi živel in da bodo tisti, ki spijo v zemlji, tudi vstali. Ko je namreč vdovin sin umrl, ga je Elija obudil in ga dal materi. Tudi Elijev učenec Elizej je obudil Šunemkinega sina. Ti dve pričevanji sta za nas lahko dokaz in potrditev. Da Bog obuja od mrtvih, se je ponovno pokazalo, ko je izraelsko ljudstvo vrglo mrtvega moža na Elizejeve kosti. Tedaj je mrtvec oživel in vstal. In pričevanje teh treh je resnično.

12. Bog je tudi pri preroku Ezekijelu jasno nakazal vstajenje mrtvih. Ko ga je pripeljal v dolino, ki je bila polna kosti, ga je peljal okoli njih, in mu rekel: *Sin človekov, ali lahko te kosti oživijo?* Ezekijel mu je odgovoril: *Gospod Bog, ti veš!* In tedaj mu je Bog dejal: *Prerokuj nad temi kostmi in jim reci: "Suhe kosti, poslušajte Gospodovo besedo!"* (Ez

37,1-10). In ko je prerokoval, je nastal šum in hrup in kosti so se približale druga drugi, celo tiste, ki so bile zlomljene in strte. In ko jih je prerok videl, je bil osupel: kosti so prišle iz vseh strani – vsaka kost je dobila svoj par in nastali so sklepi. In drug drugemu so ukazovali. Njihova suhost je postala vlažna, sklepi so se povezali z vezmi, po arterijah je začela teči topla kri in koža se je razpela čez meso. Lasje so zrasli v skladu s svojo naravo. Vendar pa so možje ležali z obrazi navzdol in v njih ni bilo duha. Potem je Bog ukazal preroku z besedami: *Zato prerokuj in jim reci: Svojega duha denem v vas, da boste oživeli.* In ko je Ezekijel izgovoril te besede, *je prišel vanje duh in so oživele ter se postavile na noge: silna velika vojska.*

13. Zakaj torej, preljubi, ti mrtvi niso vstali na eno besedo, ki jo je izgovoril Ezekiel, in zakaj ni bilo njihovo vstajenje tako telesa kot duha izvršeno (po tej eni besedi)? Poglejte namreč! Ena beseda je zadostovala, da so se kosti približale druga drugi, druga pa je bila potrebna, da je prišel vanje duh. To se je zgodilo zato, da bi to lahko v popolnosti izvršil naš Gospod Jezus Kristus, ki bo z enim stavkom in z eno besedo poslednji dan obudil vsa človeška telesa. Ni šlo za to, da ne bi zadostovala ena beseda, ampak za to, da tisti, ki jo je izgovoril, ni imel prave (Božje) moči. Razumite in doumite torej, da ko sta Elija in njegov učenec Elizej obujala mrtve, tega nista storila z eno besedo, ampak potem ko sta molila in prošnjo za obujenje brez najmanjšega odlašanja posredovala Bogu.

14. Tako je sam naš Gospod ob svojem prvem prihodu na svet obudil tri mrtve, da bi bilo njihovo pričevanje zanesljivo. Kajti ko je namreč obudil edinega sina vdove iz Naina, mu je dvakrat zapovedal: *Mladenič, rečem ti: Vstani!* (Lk 7,14). Nato je mladenič oživel in se vzdignil. Tudi hčerko enega od predstojnikov shodnice je obudil tako, da ji je dvakrat rekel: *Deklica, rečem ti, vstani!* (Mr

Bara Remec: Na razpotju

5,41). Njen duh se je vrnil in takoj je vstala. Tudi Lazarja je Gospod obudil, ko je šel h grobu, kjer je bil ta pokopan. Goreče je molil, potem pa z močnim glasom zaklical: *Lazar, pridi ven!* (Jn 11,43). In umrli je oživel in prišel iz groba.

15. V zvezi s tem, kar sem vam razložil, naj povem, da je vsakega od teh treh mrtvih Gospod obudil z dvema besedama zato, da bi nakazal, da bodo oni doživeli dvakratno vstajenje: prvič so ga doživeli ob prvem Jezusovem prihodu, drugo pa šele pride. Ko bo prišlo to vstajenje, v katerem bodo obujeni vsi ljudje, nihče od njih ne bo ponovno umrl. Z eno Božjo besedo, ki jo bo Bog izgovoril po Kristusu, *bomo spremenjeni hipoma, kakor bi trenil z očesom*. On, ki vzame življenje, ni slaboten ali nepopoln. Kajti z eno besedo bo pozval ljudi z vseh koncev (sveta), naj mu prisluhnejo, in vsi, ki ležijo (v grobu), se bodo hitro zganili in vstali. In nobena beseda, ki bo prišla iz njegovih ust, se ne bo vrnila k Njemu brez uspeha, ampak se bo zgodilo tako, kot je to zapisal prerok Izaija (Iz 55,10-11), ki svet primerja z dežjem in snegom: *Kajti kakor pride dež in sneg izpod neba in se ne vrača tja, ne da bi napojil zemljo, jo naredil rodovitno in brstečo, dal sejalcu seme in uživalcu kruh, tako bo z mojo besedo, ki prihaja iz mojih ust: ne vrne se k meni brez uspeha, temveč bo storila, kar sem hotel, in uspela v tem, za kar sem jo poslal*. Kajti dež in sneg se ne vrmeta v nebo, ampak v zemlji izvršita voljo tistega, ki ju pošilja. Tako se bo tudi beseda, ki jo bo Bog poslal po svojem Sinu, ki je Beseda in Oznanilo, vrnila k Njemu z veliko močjo. Kajti ko bo Gospod prišel in jo prinesel, bo prišel z dežjem in snegom in preko njega bo vse, kar je vsejano, poglano in rodilo ustrezen sad, beseda pa se bo vrnila k tistemu, ki jo je poslal. Vendar pa Kristus ne bo zaman prišel na zemljo, ampak bo takole dejal v prisotnosti svojega Očeta: *Glejte, jaz in otroci, ki mi jih je dal Gos-*

pod (Iz 8,18). In to je glas, ki bo obudil mrtve. V zvezi s tem naš Odrašenik pravi: *Pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Božjega Sina, in kateri ga bodo slišali, bodo živeli* (Jn 5,25). Kot je zapisano, *v začetku* je bil glas, *je bila Beseda* (Jn 1,1). V istem odlomku je zapisal: *Beseda je postala meso in se naselila med nami* (Jn 1,14). To je torej tisti Božji glas, ki se bo zaslísal iz nebes in obudil vse mrtve.

16. Naš Gospod je Saducejem vstajenje mrtvih razložil, ko so mu povedali priliko o ženi, ki je imela sedem mož. Vprašali so ga: *Katerega teh sedmih bo torej ob vstajenju? Vsi so jo namreč imeli* (Mt 22,28). Jezus jim je odvrnil: *Motite se, ker ne poznate ne Pisma ne Božje moči. Ob vstajenju se namreč ne bodo ne ženili ne možile, ampak bodo kakor angeli v nebesih. Ob vstajenju mrtvih pa, ali niste brali, kaj vam je rekel Bog, ki pravi: Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov. Ni pa Bog mrtvih, ampak živih* (Mt 22,29-32).

17. Obstajajo tudi tisti, ki so v svojem življenju mrtvi v Božjih očeh. Bog je namreč Adamu zapovedal: *Kajti na dan, ko bi jedel z njega* (z drevesa spoznanja dobrega in hudega, op. prev.), *boš gotovo umrl* (1 Mz 2,17). Potem ko je Adam prekršil zapoved ter jedel z drevesa spoznanja dobrega in hudega, je živel devetsto dvaintrideset let, a je bil zaradi svojih grehov mrtev v Božjih očeh. Da pa bi bili zares prepričani, da grešnik v Božjih očeh velja za mrtvega celo takrat, ko še živi na zemlji, vam bom to jasno povedal. Prerok Ezekiel je namreč zapisal takole: *Kakor jaz živim, govori Gospod Bog, nimam veselja nad krivičneževo smrtjo* (Ez 17,23,32; 33,11).

18. Gospod je tistemu možu, ki mu je rekel: *Gospod, dovoli mi, da prej grem in pokopljem svojega očeta* (Lk 9,59-60), dejal: *Pusti, naj mrtvi pokopljejo svoje mrtve, ti pa pojdi in oznanjaj Božje kraljestvo!* Preljubi, kako torej razumete te besede? Ali ste kdaj videli, da so mrtvi pokopali svoje mrtve? Ali pa kako pa naj mrtvi vstane, da bo lahko poko-

pal drugega mrtvega? Naj vam to pojasnim takole: tisti, ki greši, je v času svojega življenja mrtev v Božjih očeh; tisti, ki je pravičen, pa kljub temu, da je mrtev, živi v Bogu. Njegova smrt je spanje (on pravzaprav spi), kot je zapisal David: *Jaz sem legel počivat in zaspal, prebudil sem se* (Ps 3,6). Prav tako je Izaija zapisal: *Tvoji mrtvi bodo oživel* (Iz 26,19). Tudi Gospod je o hčerki enega izmed predstavnikov shodnice rekel: *Saj deklica ni umrla, ampak spi* (Mt 9,26). O Lazarju je dejal svojim učencem takole: *Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga zbudim* (Jn 11,11). Apostol Pavel pa je poudaril: *Vsi ne bomo zaspali, vsi pa bomo spremenjeni* (1 Kor 15,51). Omenjeni apostol je tudi zapisal: *Nočemo pa, bratje, da ne bi vi ničesar vedeli, kako je s tistimi, ki so zaspali, tako da se ne boste vdajali žalosti* (1 Tes 4,13).

19. Prav je, da se bojimo druge smrti (Raz 2,11; 20,14; 21,18) - tiste, ki je polna joka, stoka, bridkosti in škripanja z zobmi in se nahaja v najgloblji temi. Ob vstajenju pa bodo blagoslovljeni tisti, ki so bili pravični in zvesti Bogu. Oni namreč pričakujejo, da bodo takrat obujeni in da bodo deležni večne obljube. Gorje pa hudobnim, ki niso zvesti Bogu, zaradi tega, kar jih čaka ob vstajenju! Zanje bi bilo bolje, v skladu z njihovo vero, da ne bi vstali. Služabnik, ki mu Gospod, medtem ko spi, pripravlja udarce z bičem in okove, se ne želi prebuditi, saj ve, da ga bo njegov Gospod prebičal in zvezal, ko se bo ob zori prebudil. Po drugi strani pa dobri služabnik, ki mu je Gospod obljubil plačilo, nestrpno pričakuje jutranjo zarjo, ko bo od Gospoda prejel to plačilo. Kljub temu da trdno spi, v svojih sanjah vidi nekaj podobnega tistemu, kar mu bo kmalu podaril Gospod, karkoli mu je že obljubil. V svojih sanjah se veseli in vriska od veselja. Hudobnež po drugi strani spanca ne doživlja kot nekaj prijetnega, saj si predstavlja, da je prišla jutranja zarja in njegovo srce je v sanjah potrto. Pravični pa mirno spijo tako pod-

nevi kot ponoči in sploh ne razmišljajo o tisti dolgi noči, ki se jim zdi kot ena sama ura. Potem pa se v pričakovanju jutranje zarje radostno zbudijo. Hudobnim pa se zdi spanec mučen in so podobni možu, ki leži v postelji z visoko vročino ter se premetava na svoji postelji ter vso predolgo noč trepeti v pričakovanju zore, ko ga bo Gospod obsodil zaradi njegovih prestopkov.

20. Naša vera nas uči, da ko ljudje zaspijo, v spanju ne razlikujejo med dobrim in zlim. In pravični se ne veselijo večne obljube, kot se tudi hudobni ne veselijo kazni za svoje prestopke, dokler ne pride sodnik in loči tiste, ki bodo na njegovi desnici, od tistih, ki bodo na njegovi levici. Vedite, da ko bo sodnik sedel na prestol in se bodo odprle knjige pred njim in bodo našeta dobra in slaba dela, bodo tisti, ki so delali dobro, prejeli večno plačilo od Njega, ki je dober; tiste pa, ki so delali hudo, pa bo pravični sodnik obsodil zaradi njihovih prestopkov, kajti On do dobrih ne spremeni svoje narave in se izkaže kot pravičen, ker mnoge pravično sodi zaradi njihovih prestopkov. Svojo naravo pa spremeni do hudobnih v tem svetu, kjer se usmiljenje izgubi na sodišču, kjer vlada pravica. Pravičen pa je do vseh. Proti hudobnim pa se usmiljenje ne bo združilo s pravico. Kot namreč storjene škode ne moremo popraviti z usmiljenjem, tudi pravica ne pripomore k usmiljenju. Usmiljenje je namreč daleč od sodnika, pravica pa je sodnikova svetovalka. Če je usmiljenje komu blizu, naj se obrne k njemu in naj se ne prepusti rokam pravice, da ga ta ne bo obsodila in za njegove slabosti terjala kazen. In če je kdo daleč od usmiljenja, ga bo k sodbi pripeljala pravica in ga obsodila, zato pojde v večno trpljenje.

21. Prisluhnite, preljubi, temu dokazu, da bo na koncu prišlo do povračila. Ko bo namreč pastir razdelil svojo čredo in dobre postavil na desnico, hudobne pa na levo (Mt 25,32), kraljestva ne bo izročil dobrim, do-

kler ne bo priznal njihovih dobrih del. Hudobnih pa ne bo poslal v večno trpljenje, dokler ne bo pokazal njihove hudobije. Naj omenim tiste, ki so za gospodarjem poslali odposlance s sporočilom: *Nočemo, da bi ta zavladal nad nami* (Lk 19,14). Gospodar pa bo potem, ko bo dobil kraljevsko oblast in se vrnil, dal svoje sovražnike pobiti pred svojimi očmi. In še je rečeno: Tisti delavci, ki so hiteli z delom in bili utrjeni v vinogradu, ne bodo prejeli plačila, dokler se delo ne bo končalo. Povedano je tudi tole: Ko bo prišel gospodar, bo od trgovcev, ki jim je posodil denar, zahteval velike obresti. In še: tiste device, ki so med čakanjem na ženina podremale in zaspale, ker se je le-ta mudil, bodo ob vpitju vstale in pripravile svoje svetilke. Potem bodo preudarne device šle z ženinom na svatbo, nespametne device pa bodo ostale zunaj (pred vrati). Prav tako tudi tisti, ki so vero sprejeli pred nami, brez nas *ne bi dosegli popolnosti* (Hebr 11,40).

22. Iz vsega tega lahko, preljubi, razumete, kot vam je bilo zagotovljeno, da še nihče do sedaj ni prejel plačila. Pravični namreč še niso postali dediči kraljestva, pa tudi hudobni še niso šli v večno trpljenje. Prav tako tudi Pastir še ni ločil dobrih od hudobnih. Tudi delavci prihajajo delat v vinograd, pa do sedaj še niso prejeli plačila. Glejte: tudi trgovci trgujejo z denarjem, pa do sedaj njihov gospodar še ni prišel po plačilo. In še: gospodar je odpotoval, da bi si pridobil kraljevsko oblast, pa se do sedaj še ni vrnil. Tudi tiste device, ki čakajo na ženina, še vedno spijo in čakajo, da bo nastalo vpitje, ki jih bo prebudilo. Tudi očaki, ki so trpeli zaradi vere, ne bodo dosegli popolnosti, dokler ne bodo (k sodbi, op. prev.) prišli še poslednji.

23. Tisti, ki so neuki v razumevanju, pravijo: "Če torej še nihče ni prejel svojega plačila, zakaj je potem apostol Pavel zapisal: / *Vendar smo pogumni in zadovoljni/ s tem, da se bomo izselili iz telesa in se priselili h Gos-*

podu? (2 Kor 5,8). Spomnite se namreč, preljubi, da sem vas o tem poučil v Prikazu o samotarih (glej Prikaz 6,14). Duh, ki ga pravični prejmejo, se v skladu s svojo poveljano naravo ne bo vrnil h Gospodu, dokler ne bo prišlo vstajenje; takrat si bo nadel poveljano telo. V navzočnosti Boga se ves čas spominja telesa ter se veseli vstajenja, ko bo telo, v katerem je prebival, vstalo, kot je prerok Izaija zapisal o kristjanih iz poganstva: *Tisti, ki kličejo tvoje ime, bodo zvesti in bodo stali pred Gospodom in Ti jim ne boš dal miru*² (prim. Iz 62,6-7, op. prev.).

Hudobnih pa nihče ne zagovarja pred Gospodom, ker je Sveti Duh zelo daleč od njih, saj so kot živali in so pokopani na enak način kot živali.

24. Privržence Zla žalijo besede, ki jih je izrekel naš Gospod: *Nihče ni šel v nebesa, razen tistega, ki je prišel iz nebes, Sina človekovega* (Jn 3,13). Hudobni pravijo: "Glejte! Naš Gospod je zatrdil, da nobeno zemeljsko telo ni šlo v nebesa". V svoji nevednosti namreč ne morejo doumeti moči teh besed. Tudi ko je Gospod Nikodema o tem poučil, le-ta ni doumel pomena teh besed. Potem mu je Gospod rekel: *Nihče ni šel v nebesa zato, da bi se potem vrnil in vam pripovedoval o tem, kar je zgoraj. Kajti /čel/ ne verjamete, kar sem vam govoril o zemeljskih stvarih, kako boste verjeli, če vam bom govoril o nebeških?* (Jn 3,12). "Glejte namreč! Nihče drug ni prišel iz nebes, razen mene, da pričujem o tem, kar je v nebesih, da bi vi verovali. Elija je sicer šel v nebo, vendar pa se ni vrnil, da bi o tem pričeval skupaj z mano, da bi bilo tako pričevanje dveh lahko verodostojno."

25. Vi pa, preljubi, ne dvomite v vstajenje mrtvih, kajti iz Božjih ust prihaja beseda: *Jaz usmrčujem in oživljam* (2 Mz 39). Oboje so izrekla ena usta. In kot verujemo, da Gospod usmrčuje in to vidimo, smemo tudi z gotovostjo verovati, da tudi oživlja. Iz vsega, kar sem zapisal, torej verjemite, da bo

ob vstajenju mrtvih vstalo vaše telo v vsej svoji celovitosti in od Gospoda boste prejeli plačilo za vašo vero ter se boste vsega, kar ste verovali, radostili in veselili.

Prevedla Brigita Retar

1. Afraat (pribl. 270-345 po Kristusu): asirski avtor, doma iz Perzije, edino njegovo znano delo so *Prikazi* (*Demonstrationes*).
2. Ta navedek se zelo razlikuje od tistega, ki je zapisan v Pešiti (*Pešita: sirski prevod Svetega pisma, op. prev.*) pa tudi od hebrejskega izvirnika; obenem pa je različen od tega mesta v Septuaginti.